Nro 107.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna VS. 28. Września NS. 9 Październ. 1799 we Srzode

z Petersburga VS. 16 NS. 27 Września.

General Major Efsen 1. otrzymał rangę Generała Lieutenanta. Półku Kirafsyerow Kozensa Półkownik Kameniew został Generał Majorem, naznaczony Szefem pół ku Kirafsyerow dawniey Nepluiewa 1. Bataliona artilleryi Brimmera Podpółkownik Euler Półkownikiem; Woyska Dońskiego Major Nieczaiew Podpółkownikiem. General Lieutenant i Szef półku Kirafsyerow Neplujew 1 uwalnia się od służby. Prowiantskiego Sztatu Woienni Konsiliarze: Mertwiago, Jakowlew, i Arbuzow zostaią General Majorami.

Konney artilleryi batalionu Bohdanowa Półkownik Fok otrzymał rangę General Majora, naznaczony Kommendantem sześciu kompanii artilleryi garnizonowęy w Roczensalnie. Batalionu artilleryi Lamsdorfa Podpółkownik Kireiew Półkownikiem został; regimentu grenadyerow Pafseka Major Zmiewski Podpółkownikiem. General Major Poletaiew uwalnia się od służby. Senatskiego batalionu Major Niewiarowicz także uwolniony od obowiązkow z pensyą półowy gaży dawnieyszey.

Majorowie: Xiąże Myszeckoy i Kuzowlew zostaią Kommendantami regimentow muszkietyerskiego Piewcowa, i garnizonowego Putilowa. General Lieutenant Goricz otrzymał rangę Generała Kawaleryi. General Major Tuczkow 1 został Generałem Lieutenantem. Regimentu muszkietyerow Xiążęcia Wolkońskiego Półkownik Zawaliszin General Majorem, naznaczony Szefem regimentu grenadyerow Benkendorfa Konney artilleryi Bohdanowa batalionu Podpółkownik Tatarinow został Półkownikiem.

General Infanteryi Benkendorf dla słabego zdrowia uwalnia się od służby z naypozwoleniem noszenia munduru, i pensyą gaży zupełney według rangi. Półku huzarow Łikoszina Podpółkownik Meidelin uwalnia się od służby. Aktualny Tayny Konsiliarz, Collegium handlowego Prezydent i Kawaler Xiąże Gagarin zasiadać będzie w radzie JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI. Wiatskim Wice Gubernatorem naznacza się tamteyszego Sądu Prezydent Stanu Konsiliarz Kriwski.

z Wiednia 25 Września z Gazety Wiedeńskiey.

Podpółkownik Theifs gońcem przysłany z głowney kwatery Arcy Xiążęcia Karola przyniosł wesołą wiadomość o znamienitym zwycięztwie, które woyska Austryackie pod Manheimem odniosły. Okoliczności ważnego zdarzenia wypisuiemy.

Armia Francuzka pod kommendą Generała Muller wkroczywszy do Państw Rzeskich rospoczęła bombardowanie Philipsburga; lecz skoro tylko uwiadomiony został Wódz nieprzyiacielski o przybyciu do Szwabii z Szwaycarow Arcy Xiążęcia Karola, natychmiast całą prawie siłę swoią uprowadził na brzeg Renu lewy; iedna tylko na prawym została Laroche diwizya, na osadę wsi Neckerau i miasta Manheimu.

Do bronienia stanowisk pomienionych gdy nieprzyiaciel czyni naywiększe przygotowania, z naszey strony sposobiono się do silnego attaku. Na ten koniec Arcy Xiąże Karol armii Austryackiey śpiesznym marszem zmierzać kazał do Manheimu; naywyższą kommendę pod Arcy Xiążęciem trzymał Hrabia Starray, kolumny prowadzili Generałowie: Kospoth, Reufs, Sporck, Xiąże Rosenberg, Schwartzenberg, i wielu innych, których męstwu i przezorności Arcy Xiąże dał znamienite świadectwo w rapporcie swoim.

D. 18 na świtaniu zaczoł się attak od drogi do Heidelberga i Schwetzingen prowadzący. Bronili się długo i uporczywie Francuzi; ogień z armat i ręczney broni był tęgi; lecz nakoniec, męstwo i statecznosć Austryackiego rycerstwa wszystko zwalczyły. Część nieprzyiacioł w Neckerau i la-

sach przyległych ſtoiąca na placu poległa, część z dwoma Generałami zabrano w niewolę, reszta zaś z okopow wypędzona ucieczką ratowała ſię do Manheimu.

Niedługo iednak zwyciężony w mieście zabawił, uchodząc iak nayrychley przez moſt na brzeg Renu lewy; tym więc ſposobem Arcy Xiążę bez żadnego odporu Manheim opanował. Zabraliśmy w niewolę Generałow: Wandermaesen i Lefolle, 68 Officyerow, 1800 żołnierzy, 2 chorągwie, armat 18, 3 haubice, 20 wozow ammunicyinych, wiele granat, prochu kilkaset centnarow; naoſtatek ſtatkow 25, ktore do ſtawienia moſtu na Renie ſłużyły. Z naszey ſtrony zabitych i ranionych liczemy 900. Między pierwszemi są Półkownicy: Hirschbgau i Sunſtenau. Francuzow zabitych i ranionych 1600. Pod Arcy Xiążęciem Ferdinandem konia ubito. Tym zwycięſtwem pokoy i bespieczeńſtwo Prowincyom Niemieckim na prawym brzegu Renu przywrocone zoſtały.

Od armii Włoſkiey i Szwaycarſkiey nie mamy nowych rapportow. Po dobyciu Tortony pierwsza zbliżać ſię zupełnie zaczeła do Okolic Coni. Arcy Xiążę Jozef Krołeſtwa Węgierſkiego Palatinus przedſię bierze podroż do Petersburga.

z Londinu 7 Września z Gazety Hamburgſkiey.

Trudno ieſt opisać radość wspołziomkow naszych po odebraney wiadomości o zupełnym podbiciu Krołeſtwa Mysore. Jakożkolwiek wiele obiecywać sobie mogł narod po waleczności i doświadczeniu Generałow w Jndyi wschodniey kommenderuiących: Stuart i Harris, trudno iednak było ſię ſpodziewać, ażeby w czaſie tak krotkim, bez wielkich bitew, bez ſtrasznego krwi przelania, wywrocone z taką łatwością zoſtało Państwo tak ogromne niegdy pod rządem Hyder Alego.

Stało ſię iuż wszyſtko, kray Mysore czyli Mayſsour cały ieſt w mocy naszey; w ſtolicy Seringapatnam według iednych 3 milliony FS. według innych 13, albo na koniec 18 znaleziono; przychylamy ſię do zdania oſtatniego, pamiętaiąc, iak pilnie zatrudniał ſię ſkarbieniem Hyder Ali, i ſyn iego Tippo Saib, ktory będąc zawsze w ſercu nieprzyiacielem Anglikow, zawsze mysląc o wypędzeniu nas z Jndyi wschodniey, muſiał też myśleć o środkach przyzwoitych.

Wszyſtkie te pieniądze według zwyczaiu należeć miały do armii, ktora ſzturmem dobyła Seringapatnam ſtolicę. Lecz kompania Wschodnio Jndyiſka zważaiąc nie doſtatek gotowizny w ſkarbie ſwoim, całą ſummę na procent wzieła do pewnego czasu; przez co handel w Madras nad inne lata zakwitnie. Lordowie Mornington i Clive, syn walecznego Oyca, ktory pierwszy Anglikow panowanie w tey części świata gruntować i rozszerzać zaczoł, wyiechali do kraiu Mysore.

Przyczyną podroży ieſt potrzeba urządzenia zawoiowanego Krołeſtwa. Co ſię z nim ſtanie zgadnąć trudno. Jedni twierdzą, że do innych osad W. Britanii wcielone zoſtanie; inni wnoszą, że kompania zatrzymawszy dla ſiebie port Mangalore i niektore inne mieysca wygodnieysze Tron przywroci Synowi tego Krola, ktory niegdy przez Hydel Alego z Państwa wyzuty zoſtał; potomſtwo jego dotąd u Tippo Saiba w niewoli było.

Od widokow tak pomyślnych zwracaiąc oko w drugą ſtronę, nie mnieyszą mamy przyczynę radości. Cała iuż eſkadra Batawow ieſt w portach naszych; 3 tyſiące Hollenderſkich Maytkow oświadczyło ſię za Stadhuderem ſwoim. Kapitan Gibbon zabrane flagi złożył przed nim w Hamtoncourt; pozoſtałe w Helvoetsluys i innych kilku ſtanowiſkach okręta maią bydź attakowane po chwili, do czego Admirał Mitchell uczynił przygotowania potrzebne.

Lord Duncan przyſzedłſzy cokolwiek do zdrowia, znowu powraca do Texel. Z tamtąd przyſłany goniec od Generała Abercromby, opisał wszyſtkie ſczeguły bitwy d. 10 ſtoczoney; armia Francuzko Batawſka 800 lnb tyſiąc ludzi ſtraciła; z naszey ſtrony nie poległo nad 37; ranionych mamy 144, między ktoremi znayduie ſię General Moore Połkownik Smith, i 15 Officyerow, Xiąże d'York i armia Roſſyiſka przybyły do brzegow iuż po zwycięſtwie.

Słychać że ieszcze w Bardhamdown ſiadać na okręta ma 10 tyſięcy Anglikow. Miaſto Londin Admirałowi Mitchell i Generałowi Abercromby ofiarowało prawo obywatelſkie i kosztowne ſzpady. Pierwszy na czele eſkadry z bardzo wielu letkich ſtatkow złożoney, ma przedſięwziąć wyprawę do miaſta Amſterdamu przez Suider seé, gdzie dziś Batawowie żadney ſiły morſkiey nie maią. Lord Bridport krąży przed portem Breſtenſkim.

Krol Jmć pewnie z Weymouth powraca do naszey ſtolicy d. 23. Podobno Miniſtrowie prosić będą w Parlamencie o dozwolenie, ażeby woyſka Roſſyiſkie na ląd Angielſki wysadzone bydź mogły, zkąd potym użyte będą do ważnych wypraw według potrzeby. Vice Krol Irlandzki Margrabia Cornwallis, ktory Tippo Saiba zwyciężył i do pokoiu przymuſił w r. 1791, odebrawszy od Lorda Mornington opisanie o klęsce i śmierci iego, przesłał urzędowi Dubliński︎emu, ktory ſtrzelać z armat, i całe miaſto illuminować roſkazał.

Okręt z Jndyi wschodniey przywiozł 500 jeńcow Francuzkich w Mysore zabra-

nych; wszyſtkich ogułem w W. Britannii dziś liczemy do 30 tyſięcy; gdy z przeciwney ſtrony Francuzi Anglikow u ſiebie nie maią nad tyſiąc w niewoli. Prezydent Admiralicyi Lord Spencer, i Miniſter ſtanu Xiążę de Portland otrzymali prawo mieyſkie w Portsmouth. W Edimburgu gdy wiadomość odebrano o dwóch zwycięztwach Generała Abercromby w Hollandyi, regiment Szkocki przed mieszkaniem iego małżonki w ſzyku ſtanowszy, ſkładał powinszowanie.

Wdowie Półkownika Hay w Helder przy wylądowaniu poległego, Król Jmć naznaczył pensyą 600 FS. Bardzo wielu maytkow Hollenderſkiey Flotty na ląd wysadzono, ktorzy uyrzawszy Xiążęcia dziedzicznego d' Orange, służyć pod nim ochotę oświadczyli. Admirał Story na ſłowo zoſtał w Texel. W Indyi zachodniey gotuie ſię wielka morzem i lądem wyprawa na podbicie oſad Batawſkich w Surinam; na czele eſkadry będzie Lord Seymour.

z Conſtantinopola d. 24. z Gazety Hamburskiey.

D. 19. 7 ſtatkow ładownych, żołnierzem z tąd wysłano do Egiptu. Kioſse Muſtafa odbierze wkrótce 12 tyſięcy wybranego żołnierza w poſiłu. Armia W. Wezyra już ſię zbliżyła do Aleppu. Miaſto Akrę iako przedmurze i zaſłonę dzierżaw ſwoich. Porta Ottomańſka umocnić i wszyſtko do długiey obrony przysposobić kazała. Kapitan Basza ieszcze bawi w cieśninie Daldanelſkiey z całą eſkadrą.

z Paryża 17 Września z Gazety Frankfortſkiey.

Nie tylko między partykularnemi obywatelami, ale już nawet w zgromadzeniu prawodawczym iawna panuie niezgoda i umysłow rozdwoienie. Powſtaie głośno iedna ſtrona przeciwko drugiey, iedna obwinia drugą i czerni przed obliczem narodu; pod pozorem zawsze iednakim, i w domowych zamieszaniach pospolitym, zbawienia Oyczyzny. Jaki teraz rząd mamy, w iakiey u nas powadze są Obrady zgromadzenia prawodawczego, pokaże ſię z krótkiego opisania ſesyi Rady 500, na d. 13.

Zabrał głos Generał Jourdan: *Niebespieczeńſtwo publiczne*, rzekł, milczeć nie pozwala, gdybym nie mówił byłbym nieprzyiacielem oyczyzny. Trzeba zedrzeć z oczu zaſłonę, chociażby mnie to naywięcey kosztowało. Lepiey zginąć, niżeli żyć w nieſławie. Armia Włoſką zwana ze Włoch wypędzona. Twierdze zprzymierzeńcow naszych bez odporu poddane nieprzyiacielowi. Szwaycary i Hollandya już ſą naiachane; po chwili toż ſamo ſię ſtanie z Departamentami nad Renem i w Niderlandzie do RPtey wcielonemi.

Któż z nas w tym nie widzi zguby gotowey? Czas ieſt powſtać ze snu śmiertelnego; Reprezentantow narodowych ścisłym ieſt obowiązkiem odwracać klęſki nad oyczyzną wiszące. Z moiey ſtrony do zbawienia kraiu nie upatruię przyzwoitszego śrzodka iako ten iedyny: niech zgromadzenie prawodawcze ogłosi że oyczyzna ieſt w niebespieczeńſtwie, a ſtosuiąc ſię do 377 artikułu konſtitucyi r. 3 teyże konſtitucyi obronę niech odda wszyſtkim Francuzom.

Zatym według myśli Jourdana, konſtitucya miała bydź zawieszoną, czyli jak r. 1793. mówili Jakobini, śpiącą; zgromadzenie prawodawcze odmienić ſię powinno w Konwencyą. Direktoryat zaś dziſieyszy albo też może drugi iak za Robertspierra Decemwirat z władzą nieokreśloną rządzić miał narodem. Po przeczytaniu tego proiektu powſtał w ſali rozruch nieſłychany, który dowiodł, że rządy gminne zawsze ſą gminnemi prawdziwie.

Wszyscy razem prawodawcy dopraszali ſię o głos; kilkadzieſiąt ich poleciało do katedry mówcom przeznaczoney; tam Augereau, Chenier, Berenger, Sage, i wielu innych potrącali ſię nawzaiem nieprzyſtoynie, zpychał ieden drugiego z katedry, głos ſobie przerywali nawzaiem, łaiali, złorzeczyli; ſłowem była to ſcena podła i gorſząca, nie pierwsza iednak w *Paryżu*, gdzieśmy takich nie mało widzieli od początku rewolucyi.

Prezydent chcąc przywrócić ſpokoyność, raz i drugi nakrył głowę według prawa; nic to nie pomogło. Łaiali mu głosno zawzięci Oratorowie, iakby w rzeczy ſamey mowami ſwoiemi zbawienie przynieść mogli Kraiowi. Zawołał więc *Prezydent*; Biorę za świadka narod Francuzki; nie podobna ieſt nic mówić i czynić w tak ſrogim odmęcie; chcę iednak utrzymać porządek, i prawa nieodſtąpię, chociażbym tu życie położył.

Uciszyli ſię przecie. Chenier głos zabrał: Nie ieſteśmy iak powiadał Jourdan w tym co r. 1792 niebespieczeńſtwie, mieliśmy w tenczas niewiernych Wodzow. (i teraz mamy zawołano, Foiſsac Latour, &c.) mówią wprawdzie o traktatach zawartych z Mocarſtwami poſtronnemi taiemnie, o przywróceniu Konſtitucyi Monarchiczney: lecz nie można potępiać Direktora Sieyes nie maiąc iaśnieyszych przeſtępſtwa iego dowodow.

Lamarque pokazał, że Francya od założenia rządu nowego nigdy w tak wielkim niebespieczeńſtwie iak dziś niebyła w domu i za granicą. Lucian Buonaparte radził Direktorom powierzyć nieokreśloną władzę. Nic iednak nie poſtanowiono. Rozeszli ſię do domow prawodawcy w naywiękſzym zamieszaniu. Na ſesyi d. 14. bierano gło

sy po kilkakroć, nakoniec 245 przeciwko 171 propozycya Generała Jourdan odrzucona zostala, z tego względu naybardziey, ażeby pod pozorem odwrócenia klęsk Oyczyznie grożących, niezgodom, zamieszaniu, i woynie domowey wstępu nie dać.

W krótce potym Direktoryat na pismie doniosł zgromadzeniu Prawodawczemu, iż w samey stolicy okryto spisek na przywrócenie rządu dawnego; szczegóły, i osoby nie niewiadome; znalazła się proklamacya imieniem Ludwika 18. ofiaruiąca amnestyą. Nic na to nie rzekły rady narodowe. To pewna że odrzucenie propozycyi Generała Jourdan nie podobało się władzy wykonawczey, która tym sposobem nadzieię miała powagę swoią powiększyć.

Minister woienny Bernadotte otrzymał dimissyą; czyli dla tego że potrzebom żołnierskim i niedostatkowi zaradzić nie mógł, czyli też dla inney przyczyny, nie wiadomo. Tym czasowym zastępcą obowiązkowiego będzie poprzednik Milet Mureau, który niedawno wydał opisanie podróży nieszczęśliwego La Perouse; aż do przybycia Generała Marescot. Bernadotte zaś i Lefevre iak słychać, poiadą do Brestu, z tamtąd na taiemną wyprawę.

Generał Macdonald został mianowany Kommendantem garnizonu w naszey stolicy. Direktoryat nową armią, pod nazwaniem północney zgromadzić rozkazał między Bruxelles i Maestrichtem; na co ponieważ potrzeba 40. tysięcy koni, władza wykonawcza prosiła w Zgromadzeniu Prawodawczym o pozwolenie zebrania onych bez pieniędzy, sposobem wiadomym, przez rekwyzycye do rolników, i Obywatelow w Departamentach granicznych.

Jakobini utrzymuią się mocno w Paryżu. Schadzki ich w palacu Salm coraz są licznieysze; na dzisieyszey liczono 200 Reprezentantow; nie dokazali przecie ażeby elekcyą do rady 500 znaiomego Antonelle taż rada potwierdziła. O Direktorze Sieyes głosić nie przestaią, że z Mocarstwem postronnym podpisał umowę. Francya w dawnych granicach zamknięta, albo Monarchę konstitucyinego, albo Senat dożywotni i Prezydenta jak Amerykanie mieć powinna.

z Liworny 30 Sierpnia z Gazety Frankfortskiey.

Xiąże de Chablais brat Króla Jmci Sardyńskiego zawinoł do portu naszego z Cagliari. Wkrótce mamy nadzieię oglądać Króla Imci Sardyńskiego z całą familią. Handel nasz prawie zawieszony podczas przebywania woysk Francuzkich w kraiu Toskańskim, do stopnia dawnego powracać dziś zaczyna. W dwóch ostatnich tygodniach zawinelo do portu więcey sta rozmaitych okrętow.

z Wenecyi 5 Września z Gazety Frankfortskiey.

Według listow któreśmy odebrali z okolic Ankony, garnizon pomienionego miasta uczynił kilka wycieczek na woysko zprzymierzone, lecz zawsze z klęską odparty został. *Po* długiey pracy i wielu trudach oblężeńcy drogę sobie otworzyli do wierzchołka góry murow bliskiey. Generał dawniey Cisalpiński Lahoz na czele swoiey diwizyi stanoł na wzgórku przeciw Cardello, gdzie trzymaią się ieszcze Francuzi; tych ogień chociaż bardzo iest natężony, jednak zprzymierzeńcy posuwaią ku miastu szańce; wkrótce lądem i morzem nastąpić ma powszechny attak. Już w Ankonie wiele domow zburzonych, więcey uszkodzonych liczą; mieszkańce cierpią niedostatek żywności.

Od granic Szwaycarskich 12. Września z Gazety Frankfortskiey.

D. 8. o godzinie drugiey z rana Francuzi attakowali stanowiska nieprzyiacielskie od Albis i Uetli w liczbie 4. tysięcy, armia zprzymierzona chociaż tu nie miała nad tysiąc żołnierza, dała przecie odpor mężny; gdy zaś posiłki z obozu i miasta nadciągać zaczeły, cofnoł się nieprzyiaciel. Wieczorem Massena znowu stanoł w szyku pod górami, nic jednak nie przedsięwziol, znalazłszy zprzymierzeńcow w zupełney do boiu gotowości. Strata z obu stron mała.

Półkownik Williams z flottillą swoią tegoż czasu attakował Lachen; dzień cały zamat strzelano; rzucone granaty nieprzyiaciela ruszyły z pomienionego stanowiska; lecz wieczorem odebrawszy posiłek powrócił; flottilla zaś do Rapperswyl odpłyneła. Woyska w Szwaycarskim kraju trzymaią się mieysc dawniey zaiętych. Francuzi z Glaris nie ustąpili; w kraiu Grisońskim cofneli się do Urseren. Generał Hotze był w Coire i Zurich dla odprawienia walney rady z innemi Wodzami. Regiment Szwaycarski Bachmana na żołdzie W. Britanii, już jest prawie dopełniony; wkrótce formować mamy korpus, tak zwanych przewodnikow Szwaycarskich.

z Philipsburga 14 Września z Gazety Frankfortskiey.

Daiemy opisanie dokładne oblężenia i bombardowania miasta naszego w miesiącu teraznieyszym. D. 26 Sierpnia nagle Francuzi usuneli się od brzegu lewego Renu; Kommendant Salm wysłał część swoiey załogi na zniszczenie szańcow opuszczonych. Gdy to czyniemy, powraca nieprzyiaciel do rzeki, i naszych odpędza. Tym czasem Generał Leval na czele diwizyi swoiey opasywał miasto na prawym brzegu Renu.

Reszta w Dodatku.

No 107.

DODATEK DO KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna VS. 28 Września NS. 9. Październ. 1799. we Srzodę

z Wilna 8 Października.

W tych dniach przybył do miasta naszego Arcy Xiążę Józef Królestwa Węgierskiego Palatinus, i dwa dni zabawiwszy udał się w dalszą podróż do S. Petersburga.

Dokończenie z Philipsburga.

D. 6 wezwany do poddania się Kommendant gdy oświadczył gotowość do obrony miasta, Francuzi bombardowanie zaczeli z lewego naprzód brzegu. Piąta bomba stodołę z furażem zapaliła; ogień ztąd wszczęty, we 48 godzinach obrócił w perzynę kościoły, domy, koszary, słowem wszystko w mieście, wyiowszy tylko 14 domow. Trudno wyrazić nędzę i smutek mieszkańcow. Garnizon iednak mężnie się bronił.

Gdy już bombardowanie trwało godzin 134 niespodzianie odbieramy wiadomość o zbliżeniu się armii Arcy Xiążęcey; Francuzka nie mieszkaiąc od miasta odstąpila. Jednak batt rye z lewego brzegu grać nie przestawały; i trwałby ogień bardzo długo, gdyby kommenderuiący Salm Generał nie pogroził wzaiemnie bombardować Germersheim. Zatym Francuzi strzelać przestali.

z Ratisbony 15 Września z Gazety Frankfortskiey

Regiment kawaleryi Szlachetney, należący do korpusu Xiążęcia de Condé dnia wczorayszego przechodził przez miasto nasze. Xiążę de Berry był na czele; artilleryа całey diwizyi wkrótce potym nadciągneła. W Collegium Xiążęcym Seymu Rzeskiego; Ministrowie: Austryacki, Bambergski, Spireński, Corwey, Augszpurgski, Tridentski, Brixen, Dietrichstein, Aversperg, Schwartzenberg, Graffowie Wetterawii i Frankonii stosowali się do myśli Cesarza Jmci względem dostarczenia contingensow i Rzymskich miesiącow. Ostatni prosili o protekcyą przeciw uciemiężeniom iakich doznaią od Rządu Pruskiego.

z Manieymu 18. Września z Gazety Frankfortskiey.

Dnia dzisieyszego bardzo rano liczna diwizya wóysk Austryackich atakowała Francuzow oszańcowanych przed miastem naszym: Po bitwie zaciętey i krwawey, Arcy Xiążę Karol opanował naostatek wioskę Neckerau głowne nieprzyiaciela stanowisko; wkrótce potym wszystkie razem okopy. Podczas potyczki wiele kul nie tylko armatnych, ale nawet karabinowych pedło w Manheimie, ponieważ w nie wielkiey od miasta odległości walczono.

Niewypowiedziana iest radość mieszkańcow, którzy niespodzianie postrzegli się bydź uwolnionemi od Francuzow. Lud cały witał wchodzących zwycięzcow na których czele znaydował się Arcy Xiążę Karol z Generałami i całym sztabem. Jeszcze iednak artillerya Francuzka z lewey strony Renu strzelała; odpowiadaliśmy z armat mieyskich; nakoniec o godzinie z południa drugiey ustał ogień, i zupełną po takiey burzy spokoyność mamy.

Między regimentami armii zwycięzkiey dystyngwował się naybardziey połk Węgierskiey piechoty Arcy Xiążęcia Ferdinanda, któy dobył bagnetem ostatnich szańcow. Karność woysk Austryackich pokazała się nayiaśniey, gdy żołnierz wchodząc do miasta prawie szturmem wziętego, wstrzymał się od wszelkich gwałtow i swawoli. Cokolwiek u nas było Francuzow zabrano w niewolę; po zdięciu nagłym na Renie mostu, nie podobna było wszystkim ratować się ucieczką.

z Bruxelli 19. Września z Gazety Frankfortskiey.

Przez miasto przeiechało temi dniami kilka Generałow i bardzo wielu Officyerow, którym Direktoryat do Hollandyi pospieszać roskazał Na mieysce woyska regularnego, cośmy do Hagi, Amsterdamu, &c. posłali; przychodzi do Belgickich Departamentow

40 kompanii weteranow; są to żołnierza w dawnieyszych bitwach ranieni lecz ieſzcze do ſłużby sposobni; niektóre z pomienionych kompanii do nas iuż przybyły.

Eskadry Angielſkie które się pokazywały przed uyściem rzeki Escaut i portem Flessingue, z oczu zniknely; podobno nieprzyiaciel całą potęgę chce zgromadzić w Hollandyi północney: Zatym z naszey strony regimenta obozem stoiące w Brugeſ, pod Ostendą, i Blankenberg, roſkaz odebrały iść śpiesznym marszem z odsieczą Batawom. W Luxemburgu, Mastricht, i Venlo kazano zakładać wielkie magazyny.

z Stutgardu 16. Września z Gazety Frankfortskiey.

Arcy Xiążę Karol pisał liſt do Generała Salm, winszuiąc szczęśliwie obronionego Philisburga. Trzy batalliony woyſk Palatińſkich, każdy od 800 żołnierza, pod kommendą Generała Bartels, z Donaverth wyszły do Ulm zmierzaiąc, zkąd przeydą podobno do Szwaycarow.

z Florencyi 5. Września z Gazety Frankfortskiey.

Froelich kommendant naywyższy woyſk Auſtryackich w Toſkanii i Romanii, przybył do nas niedawno z Bononii. Do wszyſtkich obywatelow odezwę wydał, w którey pochwaliwszy wierność tych i odwagę, którzy broń w Arezzo podnieśli przeciw nieprzyiacielowi, zachęca żeby rozeszli się do domow, i tam zażywali spoczynku pod rządem i opieką W. Xiążęcia, który pewnie potrafi oszacować i nadgrodzić zasługę każdego.

Wczora ciągnęły przez miaſto nasze półki piesze i konne Auſtryackie z Bononii przyſłane, za któremi nadeszła wkrótce artillerya i ammunicye; żołnierz po krótkim ſpoczynku poszedł dokąd mu kazano; dziś rano inna diwizya przybyła z 8 tyſięcy złożona, którą przysłał General Klenau; zgadnąć trudno na iaką wyprawę. Do portu Liworny wkroczył na załogę ieden batalion piechoty Auſtryackiey.

Donoſzą z Seſtri w kraiu Genueńſkim, że Graf Klenau odebrał 5 tyſięczny posiłek; główną kwaterę ma w Chiavari, lecz w krótce do Rappello przenieść zamyśla, słychać że w mieście Genui wielki rozruch miał wybuchnąć; to pewna że tam nie było nad 2. tyſiące Francuzkiego garnizonu; patriotow z broynych nierównie więcey. W potyczce pod Rapello ſtoczoney, ieden z batlionow Liguryiſkich Auſtryakom doſtał ſię w niewolę.

z Bononii 2. Września z Gazety Frankfortſkiey.

General Hohenzollern niedawno przeszedł przez miaſto naſze na czele regimentow Thurn i Ogulin, z kilko ſzwadronami kiraſierow, i diwizyą artilleryi, zmierzaiąc do Ankony. Od 8. dni widzieliśmy w t ż ſtrony ciągnących przynaymniey 8. tyſięcy ludu zbroynego, i bardzo wiele amunicyi, zkąd domyślić ſię łatwo, że obłężenie pomienioney twierdzy silnie ma bydź popierane.

Od granic Włoſkich 8. Września z Gazety Frankfortſkiey.

„Jeśli odebranym przez Wenecyą liſtom wiarę dać mamy armia która dziś zatrudni ſię obłężeniem Ankony ſkłada ſię z 12. tyſięcy żołnierza rozmaitych narodow. Pomieniona twierdza iuż dawno bombardowana ieſt morzem i lądem; artilleryą doſtarczyła eſkadra zkombinowana. Garnizon liczy 3 tyſiące Francuzów, tyleż Włochow. Na obronę kraiow odzyſkanych z rąk nieprzyiaciela ma bydź uformowana armia z woyſk Neapolitańſkich, Piemontſkich, i Toſkańſkich. Xiąże de Aoſta brat Króla Imci Sardyńſkiego przywiózł z Cagliari proiekt zgromadzenia nowey armii w Piemoncie, która ma wynosić 26 tysięcy.

Magiſtrat Wileńſki podaie do wiadomości, że pół Domu Gościnnego od Ulicy wielkiey Oſtrobramſkiey ſytuowanego pod Nro 10 wypuszcza ſię w dwónaſtoletnią Arędę, pod Kondycyami które przy publiczney Licytacyi obiawione Kontrahentom zoſtaną. Termina takowey Licytacyi: pierwszy dnia 27 7bra VS. 8 8bra NS. drugi 3 VS. 14 NS. trzeci i oſtateczny 6 VS. 17 NS. Mca 8bra teraznieyszego 1799 Roku naznacza ſię. Datt na Seſsyi 24 7bra VS. 1799 Roku.